

Geza Filo

NAGOVOR OB ODPRTJU RAZSTAVE
 CERKEV SLOVENSKEGA JEZIKA
 v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
 4. septembra 2014

V veliko zadovoljstvo mi je, da vas nocoj, ob odprtju razstave *Cerkev slovenskega jezika*, v imenu Evangeličanske cerkve – Trubarjeve Cerkve smem pozdraviti.

Nihče nas Slovencev v zgodovini ni nagovoril s takim srcem kakor Primož Trubar. Na začetku svoje prve knjige, katekizma leta 1550, je izrazil cilj svojega reformacijskega dela z besedami: »Za vse Slovence prosim milosti, miru, usmiljenja in pravega spoznanja Boga po Jezusu Kristusu.« Te besede so kažipot v Trubarjevo reformacijsko miselnost, utemeljeno na *Svetem pismu*, ki jo je usmerjal v uresničitev Božje obljube, da je človek lahko odrešen le po milosti iz vere v Jezusa Kristusa. Z dušo in srcem je tako od svoje zgodnje mladosti, na podlagi čiste Božje besede in prave stare krščanske vere, zorel in tudi dozorel v pokončnega, prepričanega in pričevalnega protestantskega – evangeličanskega duhovnika. Krščanstvo je imel za misijonski projekt, za katerega je potreboval urejeno Cerkev, da bi Lubi Slovenci vedeli in razumeli, kaj in zakaj verujejo, in da bi se le tako lahko odvrnili od med njimi tako zelo prisotnega praznoverja.

Ko je duhovnik Primož Trubar leta 1562 v Ljubljani sprejel službo superintendenta slovenske Evangeličanske cerkve, se je zavedal, da za svojo Cerkev potrebuje dobre, ne samo teološke, ampak tudi enotne liturgične in organizacijske temelje. Odločno je vzel pero v roke in dokazal svojo pripadnost Augsburški veroizpovedi ter spisal cerkveni red – *Cerkovno ordningo*, ki je izšla pred natanko 450 leti, jeseni leta 1564.

Cerkovna ordninga zrcali Trubarjevega duha in ustreza takratnim, pa tudi današnjim slovenskim razmeram. Ima globoko, ne samo

duhovno, ampak tudi etično razsežnost. V kolikor to delo ne bi bilo zaplenjeno in večinoma uničeno, Trubar pa dokončno izgnan iz slovenskih dežel, bi v svojem času prav gotovo uresničil vse dobro pre-mišljene in pogumno zastavljene cilje.

Ponosni smo lahko, da je, kot za nalašč, po 450 letih v Memmingenu v Nemčiji bil odkrit še drugi znani originalni izvod *Cerkovne ordninge* in da si jo, vsaj za kratek čas, lahko ogledamo tudi v njeni domovini.

Kljub vsemu pa je Trubarjevo delo za Slovence in njegovo vabilo Slovcem na pot spoznanja Boga, ostalo prisotno vse do danes v okrilju slovenske Evangeličanske cerkve in protestantskih skupnosti. Nobenega razloga ni, da si Slovenci Trubarjevih ciljev ne bi znova postavili pred oči in jih kot izziv tudi sprejeli za svojo prihodnost. Imamo vire, s pomočjo katerih to lahko dosežemo.

Tako nas je zvestoba Trubarju in njegovim načelom, da njegovo delo postane razumljivo, v Trubarjevem forumu vodila k temu, da njegove spise prevedemo v sodobni slovenski jezik in s tem obnovimo njihovo dostopnost za vse Slovence. Do zdaj sta izšla *Katekizem* in *Abecednik*, tik pred izdajo pa je *Cerkveni red*. Protestanti smo namreč prepričani, da Trubarja najbolj razumemo, ko ga slišimo v jeziku našega časa.

Iskrena zahvala vsem, ki ste razstavo *Cerkev slovenskega jezika* omogočili in jo pripravili na ogled.